

vindt er blijkbaar ook reproductie in de herfst plaats. Ook Luff (1998) noemt het een herfstvoortplanter met winterlarven. Volgens Marggi (1992) in Zwitserland overwintering als imago en in mindere mate als larve. De soort wordt evenals andere *Trechus*-soorten weliswaar in nesten van mollen aangetroffen, maar is daar volgens Lindroth (1945) absoluut niet aan gebonden. De larve is opgenomen in de tabellen van Arndt (1991) en Luff (1993).

Dispersie: macropteer. Er zijn diverse nachtelijke vliegwaarnemingen (DESENDER 1989A, LINDROTH 1949, 1985). Vaak aangetroffen in aanspoelsel aan de kust.

Bedreiging

Bedreiging in ons gebied staat niet vast. Waarschijnlijk is hij algemener dan thans bekend is. Voor Groot-Britannië veronderstelde Hyman (1992) het verlies van 'wetlands' en regulingswerken aan rivieren als mogelijke oorzaken van achteruitgang. Voor Zwitserland gaf Marggi (1992) het verdwijnen van open venige turf bodem als belangrijke factor aan. Er zijn onvoldoende gegevens om de bruikbaarheid als indicatorsoort vast te stellen.

GENUS BLEMUS

soort 76

Synoniem

Lasiotrechus Ganglbauer.

Dit is een opvallende, oranje gekleurde, gestrekte soort van ca. 5 mm.

Areaal

Het genus kent slechts één Palearctische soort (zie ook fig. 183).

Oecologie en biologie

Zie soortbespreking. Voor de ordinatie zie fig. 144.

Taxonomie

De soort is in veel Europese tabellen opgenomen, en wordt soms gerekend tot het genus *Trechus*. Zie Trautner et al. (1997) voor de naamgeving.

76 *Blemus discus*

Synoniemen

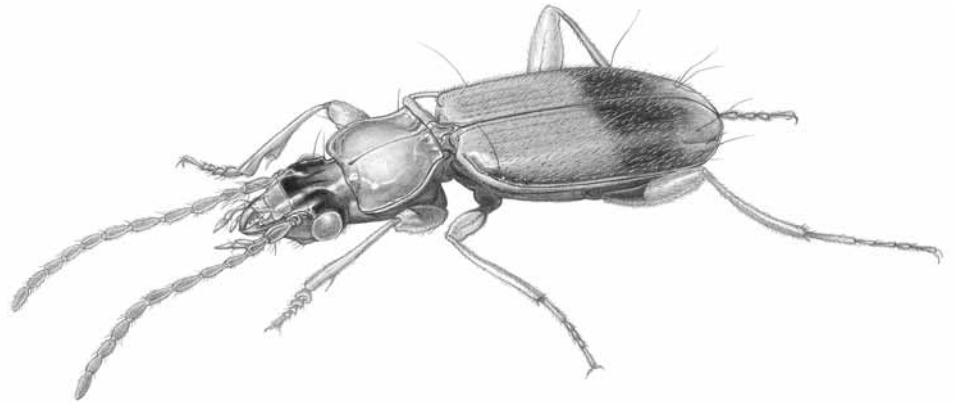
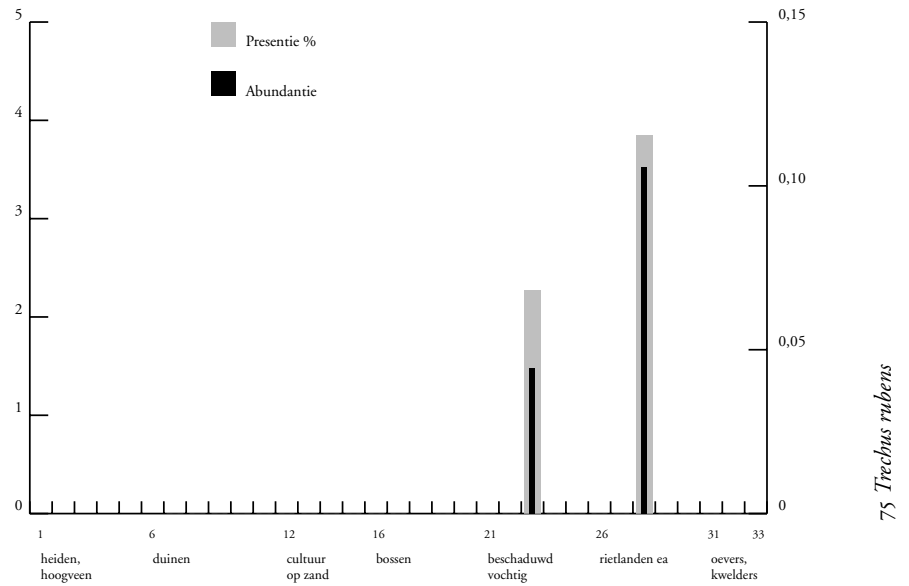
Lasiotrechus discus, *Trechus discus*.

Areaal

Palearctische soort. In Europa, behalve in het zuiden en het noorden. Naar het oosten tot Macedonië en via Rusland en Noord-Azië tot Japan (BURMEISTER 1939). Geïntroduceerd in Noord-Amerika. **Areaalkarakteristiek:** 3, Nederland: subcentraal.

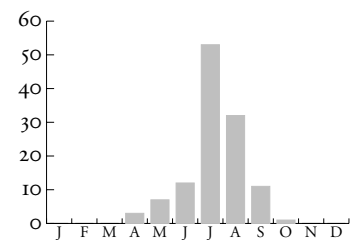
Voorkomen

In Nederland vooral op kleigronden, met name in de IJsselmeerpolders. Op de Britse Eilanden verspreid met plaatselijke populaties over een groot deel van Engeland en Wales;

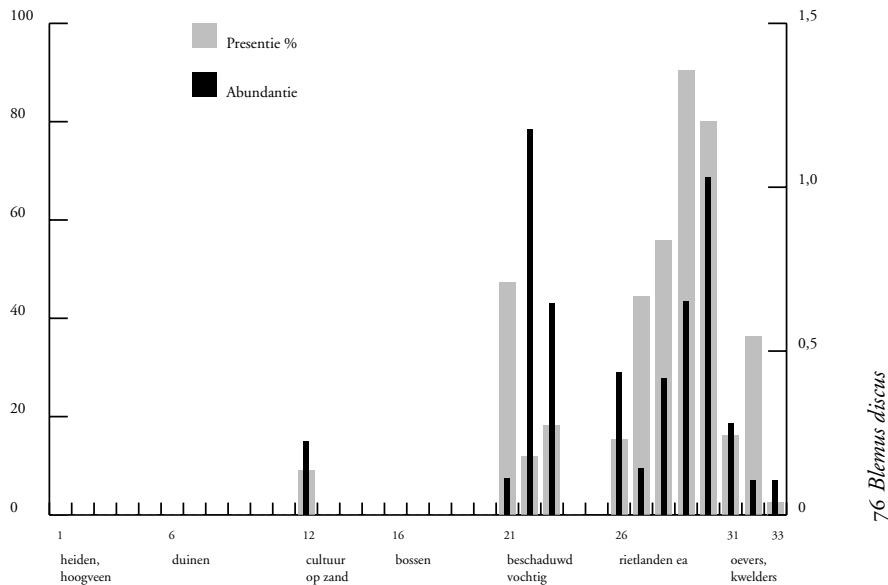
Figuur 185
Blemus discus.

76 *Blemus discus*

zeer plaatselijk in Ierland (LUFF 1998). Hyman (1992) zette de soort voor Groot-Britannië op de waarschuwingslijst. In Denemarken verspreid in Oost-Jutland en op de eilanden (BANGSHOLT 1983). In Fennoscandië gelijkmatig verbreid langs de zuidwestkust van Zweden en verspreid in het binnenland tot 61° noorderbreedte. In Noorwegen zeldzaam en verspreid tot 64° noorderbreedte, in Finland alleen in het uiterste zuiden, zeldzaam (LINDROTH 1945, 1985). In Duitsland zeer verspreid, maar uiterst zeldzaam (HORION 1941). In de omgeving van Berlijn (BARNDT ET AL. 1991) en in Baden-Württemberg (TRAUTNER 1992B) staat hij op de Rode Lijst. In Zwitserland zeer verbreid in het gebied tussen Genève en de Bodensee, inclusief de Jura, in Wallis en Tessin (MARGGI 1992). In België alleen verbreid in het westen (DESENDER 1986).

Status: deze over het gehele areaal als zeldzaam bekend staande soort laat in Noordwest-Europa twee tegenstrijdige beelden zien. In Denemarken en op de Britse Eilanden enigszins achteruitgegaan, maar in Nederland echter gedurende de laatste decennia duidelijk meer waargenomen dan voor 1950. De soort heeft na de drooglegging van met name Zuidelijk Flevoland in 1967 een ongekeerde bloei vertoond. Vóór 1950 was hij slechts in vijf UTM-hokken in Nederland waargenomen (ZIE O.A.: TURIN & PETERS 1986) (fig. 52, blz. 60). De

eerste uitbreiding vond plaats in de jaren vijftig, na de drooglegging van Oostelijk Flevoland. Door nog niet geheel bekende oorzaken werd *B. discus* een van de meest algemene soorten op de uitgestrekte akkers die kort na de drooglegging werden aangelegd. Dit was nog sterker het geval op de akkers in Zuidelijk Flevoland, terwijl in dezelfde periode ook het aantal waarnemingen in de rest van Nederland sterk toenam, met name in Midden- en West-Nederland. Rudolph (1976) meldde nog geen toename in Westfalen. In België heeft zich eveneens na 1950 een lichte toename voorgedaan, die mede kan berusten op het 'overflow-effect' uit de Nederlandse polders. Het bij tijd en wijle massale optreden van de soort, bijvoorbeeld na overstromingen, wordt ook voor andere gebieden in Europa genoemd, zoals in Zwitserland (MARGGI 1992).

Oecologie

Vrij eurytoop. De habitat lijkt sterk op die van *Trechoblemus micros* (LINDROTH 1985). De soort komt vooral voor in krimp-scheuren en ondergrondse holten in kleiige bodem met een vrij dichte vegetatie, meestal in de nabijheid van water, zoals

eutrofe plassen, meren en rivieren, bijvoorbeeld uiterwaarden langs de Duitse Nederrijn (JARMER 1973). Hij kan in zeer grote aantallen worden gevangen als gebieden overstroomd raken, soms samen met *T. micros*. Het is een soort van de laagvlakte en het middelgebergte (BURMEISTER 1939). In Zwitserland zeldzaam, voornamelijk in het heuvelland en ontbrekend in de hoge gebieden, niet boven de 1000 m (MARGGI 1992).

Vangpotten. Groep: H2 (176 series, 4.537 individuen). De hoogste dichtheden in vochtige tot natte terreinen, zoals natte bossen en struweel [21-23] en rietland/oever-complex [26-32], vooral zeer talrijk (vaak dominant) in rietland en op kleiakkers in de IJsselmeerpolders. Niet op hoogveen en vochtige heiden. **Eurytopie:** 6 (PRES = 0,36 en SIM = 0,76). **Bodem:** zeeklei. **Vocht:** geen voorkeur. **Begeleiders:** *Pterostichus strenuus* 81,8% (23,0%), *Pterostichus niger* 78,4% (21,4%), *Pterostichus melanarius* 76,7% (27,1%), *Bembidion tetracolum* 76,1% (45,6%), *Pterostichus vernalis* 76,1% (26,4%), *Loricera pilicornis* 75,6% (19,3%), *Trechus quadristriatus* 73,3% (28,6%), *Clivina fossor* 70,5% (26,8%), wederzijds > 50% *Poecilus cupreus* 59,7% (57,1%) en *Bembidion assimile* 55,7% (63,5%).

Biologie

Over de activiteit zijn weinig gegevens beschikbaar. Volgens Burmeister (1939) vliegt hij vaak op warme zomeravonden. De ogen zijn echter normaal ontwikkeld (BURMEISTER 1939), hetgeen op gedeeltelijke dagactiviteit zou kunnen duiden. Maximaal voorkomen van de imago's in juli (in Fennoscandië in augustus). Voortplanting in de herfst. Overwintering als larve. De larve is onbekend. *B. discus* leeft onder de grond in nesten van kleine knaagdieren en mollen (LINDROTH 1985).

Dispersie: macropteer. Er zijn zeer veel vliegwaarnemingen uit een groot gebied van Midden- en Noordwest-Europa, vooral van lichtvallen.

Bedreiging

Soort die geprofiteerd heeft van de aanleg van de Nederlandse polders. Volgens Hyman (1992) is deze uiterwaadbewoner zeer gebaat bij vrij meanderende rivieren, zonder al te sterke oeververdedigingswerken. Bruikbaarheid als indicatorsoort gering.

76 *Blemus discus*

